

Виховна година «Кібербулінг»

Мета:

- привернути увагу учнів до питання насильства засобами Інтернет, до пошуку виходу із небезпечних ситуацій.
- викликати в учнів емоції до висвітлюваної проблеми, а також для ознайомлення з різними типами кібербулінгу за допомогою презентації та відеоролика.
- дати фахову оцінку висвітлюваному питанню
 - розвинути повагу один до одного.

Цілі:

- узагальнити знання учнів про сервіси Інтернет;
- повторити правила етикету під час спілкування у соціальних мережах;
- дати дітям уявлення про «кібербулінг»;
- сприяти розвитку відповідальності за свої вчинки;
- формувати толерантне ставлення до нестандартних ситуацій;
- спонукати підлітків до самопізнання, саморозвитку, і доброзичливого ставлення до людей;
- Прищепити любов до інформатики.

КІБЕР-БУЛІНГ АБО АГРЕСІЯ В ІНТЕРНЕТІ: СПОСОБИ РОЗПІЗНАННЯ І ЗАХИСТ ДИТИНИ

Учитель. Небезпека чекає нас в інтернеті навіть у звичайних, на наш погляд, життєвих ситуаціях. Прогрес - явище різнобічне, яке разом з користю і розвитком несе нові ризики та проблеми. Один із прикладів такої проблеми - кібербулінг. Це досить нове поняття для нашої країни, воно прийшло до нас із Заходу разом із чатами і соціальними мережами.

З дослідженням цього небезпечного явища допоможуть 4 учня:

Звіт І учня «Історія та походження терміну «кібербулінг»

1. Почнемо з прояснення термінів, які допомагають позначити досить нове для нашого суспільства явище, з яким світ зіткнувся в масовому масштабі на декілька років раніше.
2. У нашу мову прийшло багато слів із земного походження, які зручно використовувати для позначення новітніх явищ. Одне із таких слів «кібербулінг». Походить з англійської мови, створено від двох слів: кібер (позначає віртуальне, опосередковане комп'ютером середовище) і булінг (походить від англ. bull - бик, бугай, а в переносному значенні - дуже велика, сильна чи агресивна персона; і позначає процес лютого, завзятого нападу; близькі за смислом дієслова українською мовою - роз'ятрювати, задирати, прискіпуватися, провокувати, дошкуляти, тероризувати, цькувати та ін.).
3. В українській мові найближчий аналог - сленгове слово «бикувати», що включає смисловий відтінок тупості, обмеженості, незграбності, нековирності. Кібербулінг іще перекладають як кіберзлякування.
4. Одна з перших добре відомих ілюстрацій кібербулінгу починалась як забавка, коли у 2002 р. американський підліток Гіслан Раза, граючись, створив відео самого себе на основі сцени із фільму «Зоряні війни», де замість меча використовував

бейсбольну битву. Нажаль, однокласники без дозволу і відома хлопця розмістили це відео в Інтернеті, де його побачили мільйони людей. Далі ця подія отримала неочікуваний розвиток - у 2004 р. було створено спеціальний сайт із цим та похідними відеороликами, спецефектами та музикою з фільму, який зібрав більше 76 мільйонів користувачів, а відео із зображенням хлопчика стало найбільш завантажуваним файлом 2004 року. Гіслан отримав ярлик «дитина зоряних війн» і це настільки змінило його стосунки в школі, що батьки змушені були залучати психіатричну допомогу. Вони подали до суду на батьків тих однокласників, щорозмістили відео в Інтернеті, але врешті конфлікт було врегульовано в позасудовому порядку.

5. **Висновок учителя:**

Отже, КІБЕРБУЛІНГ - ценовітня форма агресії, що передбачає жорстокі дії з метою дошкулити, нашкодити, принизити людину з використанням інформаційно-комунікаційних засобів: мобільних телефонів, електронної пошти, соціальних мереж тощо.

Звіт II учня «Найпоширеніші типи кібербулінгу»

1. До найпоширеніших типів кібербулінгу належать:

- Використання особистої інформації.
- Анонімні погрози.
- Переслідування.
- Тролінг і флеймінг.
- Гепіслепінг.

Розглянемо методи кібербулінгу докладніше.

2. **Використання особистої інформації.** «Зламування» поштових скриньок, серверів, сторінок у соціальних мережах з метою отримання особистої інформації про людину та переслідування її.

3. **Анонімні погрози.** Кіберхулігани анонімно посилають листина адресу електронної пошти своєї жертви з повідомленнями загрозового змісту. Іноді ці загрози мають образливий характер з вульгарними висловами і ненормативною лексикою

4. **Переслідування.** Кіберпереслідування відбуваються за допомогою мобільного зв'язку або електронною поштою. Хулігани можуть довгий час переслідувати свою жертву, завдаючи брудних образ принизливого характеру або шантажуючи будь-якими таємними фактами. Відстежуючи через Інтернет небережних користувачів, переслідувач отримує інформацію про час, місце і всі необхідні умови здійснення злочину.

5. **Тролінг (trolling — ловля риби на блешню)** - розміщення в інтернеті (на форумах, у блогах тощо) провокаційних повідомлень з метою викликати флейм, тобто конфлікти між учасниками, взаємні образи

6. **Флеймінг.** Улюблений метод «тролів» (провокаторів) у мережі - флеймінг (від англ. flaming - пекучий, гарячий, полум'яний) - обмін короткими гнівними і запальними репліками між двома чи більше учасниками, використовуючи комунікаційні технології.

Частіше за все розгортається в «публічних» місцях Інтернету: на чатах, форумах, у дискусійних групах, інколи перетворюється в затяжну війну. На перший погляд, флеймінг - це боротьба між рівними, але в певних умовах вона

теж може перетворитися на нерівноправний психологічний терор. Так, неочікуваний випадок може привести жертву до сильних емоційних переживань.

7. Обмовлення, або зведення наклепів -

розповсюдження принизливої неправдивої інформації з використанням комп'ютерних технологій. Це можуть бути і текстові повідомлення і фото, і пісні, які малюють жертву в шкідливій манері. Жертвами можуть ставати не тільки окремі підлітки, трапляється розсилка списків (наприклад), створюються спеціальні «книги для критики», в яких розміщуються жарти про однокласників, наклепи. Обираються мішені для тренування власної злоби, зливання роздратування, переносу агресії тощо.

8. Хепіслепінг (Happy Slapping - щасливе ляскання, радісне побиття) - назва походить від випадків в англійському метро, де підлітки били перехожих, тоді як інші записували це на камеру мобільного телефону. Тепер ця назва закріпилася за будь-якими відеороликами з записами реальних сцен насильства. Ці ролики розміщують в інтернеті, де їх можуть переглядати тисячі людей, без згоди жертви.

Розповідь учителя: Починаючись як жарт, хепіслепінг може завершитися трагічно, як це сталося із 18-річним Трістоном Крістмасом, якого група хлопців побила для того, щоб зняти відео для Інтернету, а коли він, ударившись головою, помирає кинутий на підлозі, вбивця і спостерігачі пішли продовжувати вечірку. З'явилося поняття булінг - загибель жертви внаслідок булінгу, який вважається злочином, і хепіслепінг, якщо призводить до таких трагічних наслідків.

Розглянемо стандартну структуру кібербулінгу на прикладі його учасників та їхніх психологічних портретів.

Звіт III учня «Психологічні портрети учасників кібербулінгу»

1. **Агресор** - людина імпульсивна, яка прагне головувати над усіма, щоб її всі слухалися і боялися, агресивно налаштована не лише до ровесників, але й до дорослих (батьків, учителів); не вміє співчувати, фізично сильніша за «потенційну жертву».

2. **Потенційна жертва** - людина замкнена, вразлива і сором'язлива, яку легко налякати, невпевнена у собі, дуже за все переживає, має занижену самооцінку, депресивна, часто думає про суїцид, не має близьких друзів, більше спілкується з дорослими, ніж з ровесниками, фізично слабша за «агресора».

3. **Спостерігач** - людина, якій дуже цікаво переглянути (в деяких випадках і зафіксувати) процес цькування та знущання однієї людини над іншою.

Як же можна уберегти від небажаних наслідків користування Інтернетом?

Учитель:

1. Кібербулінг небезпечний не менше, ніж знущання у звичному розумінні. І зачіпає ця проблема не лише дітей та підлітків (безпосередніх учасників), а й дорослих, які повинні підтримувати і допомагати своїм дітям у такій ситуації та запобігати можливості залякування.

2. Багато дітей, що стали «потенційними жертвами» кібербулінгу, не витримавши такого психологічного удару, попросилися з життям.

3. Для того щоб запобігти проблемі кібербулінгу, батькам і нам з Вами малечку потрібно навчитись безпечно використовувати комп'ютер, інтернет та інші інформаційно-комунікаційні технології.

4. Слід знати про те, що з проблемами, які виникають у віртуальному просторі, теж потрібно ділитися з батьками і разом їх розв'язувати.

5. Користувачі інтернету повинні пам'ятати кілька простих правил безпеки,

6. Всім чим ми займаємося в Інтернеті відстежується правоохоронними органами та СБУ.

Звіт IV учня «Правила-поради для подолання кібербулінг»

1. Не поспішай викидати свій негатив у кіберпростір.

Перш ніж писати і відправляти повідомлення, слід заспокоїтися, вгамувати злість, образ, гнів.

2. Створи власну онлайн-репутацію, не купуйся на ілюзію анонімності.

Хоча кіберпростір і надає додаткові можливості відчувати свободу і розкутість завдяки анонімності, існують способи дізнатися, хто стоїть за певним нікнеймом. І якщо некоректні дії у віртуальному просторі призводять до реального шкоди, все таємне стає явним. Інтернет фіксує історію, яка складається з публічних дій учасників і визначає онлайн-репутацію кожного - накопичений образ особистості в очах інших учасників. Зап'ямувати цю репутацію легко, виправити - важко.

3. Зберігай підтвердження фактів нападів.

Якщо тебе дуже засмутило повідомлення, картинка, відео тощо, слід негайно звернутися до батьків по пораду, зберегти або роздрукувати сторінку самостійно, щоб порадитися з дорослими в зручний час.

4. Ігноруй одиничний негатив.

Одноразові образливі повідомлення краще ігнорувати - часто кібербулінг внаслідок такої поведінки зупиняється на початковій стадії.

Досвідчені учасники інтернет-дискусій дотримуються правила:

«Найкращий спосіб боротьби з неадекватними - ігнор».

5. Якщо ти став очевидцем кібербулінгу, правильною поведінкою буде:

а) виступити проти агресора, дати йому зрозуміти, що його дії оцінюються негативно,

б) підтримати жертву - особисто або в публічному віртуальному просторі надати їй емоційну підтримку,

в) повідомити дорослим про факт некоректної поведінки в кіберпросторі.

6. Блокуй агресорів. У програмах обміну миттєвими повідомленнями є можливість блокувати повідомлення з певних адрес. Пауза в спілкуванні часто відбиває в агресора бажання продовжувати спілкування.

7. Не варто ігнорувати агресивні повідомлення, якщо листини невідомого вам відправника систематично містять погрози або порнографічні сюжети. У

цьому випадку слід скопіювати ці повідомлення і звернутися до правоохоронців.

Питаннями кібербезпеки займаються спеціальні відділи міліції, й

інтернетхуліганаможна знайти й покарати. Якщо образлива інформація розміщена на сайті, слід зробити запит до адміністратора для її видалення.

Перегляд ролика «Розваги та безпека в інтернеті»

(<http://www.youtube.com/watch?v=3Ap1rKr0RCE>).

Підведення підсумків.